

Α' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			
		Υ/Ε.Υ	Θ/Α.Π			ΩΡΕΣ			ΩΡΕΣ	Φ.Ε	Δ.Μ	Κατ. Μαθ
1	Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής	Υ	2	1				3	7	4,5	Γενικής Υποδομής	
2	Βρεφονηπιοκομία Ι	Υ	3			3		6	12	7	Ειδικής Υποδομής	
3	Ελληνική γλώσσα	Υ	2	1				3	7	4	Ειδικής Υποδομής	
4	Αγωγή Υγείας	Υ	2	1				3	7	4	Γενικής Υποδομής	
5	Εισαγωγή στην Ψυχολογία	Υ	2	1				3	7	4,5	Γενικής Υποδομής	
6	Μουσικοπαιδαγωγική Ι	Υ	2	1		3		6	10	6	Ειδικής Υποδομής	
12	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		13	5		6		24	50	30		

Β' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			
		Υ/Ε.Υ	Θ/Α.Π			ΩΡΕΣ			ΩΡΕΣ	Φ.Ε	Δ.Μ	Κατ. Μαθ
1	Προσχολική Παιδαγωγική	Υ	2	1				3	7	4,5	Γενικής Υποδομής	
2	Βρεφονηπιοκομία ΙΙ	Υ	3			3		6	12	7	Ειδικής Υποδομής	
3	Εξελικτική Ψυχολογία Ι	Υ	2	1				3	7	4	Ειδικής Υποδομής	
4	Αισθητική Εικαστική Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας Ι	Υ	2	1		2		5	9	5,5	Γενικής Υποδομής	
5	Μουσικοπαιδαγωγική ΙΙ	Υ	2			2		4	8	5	Ειδικότητα	
6	Νεογνολογία	Υ	2	1				3	7	4	Ειδικής Υποδομής	
12	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		13	4		7		24	50	30		

Γ' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			Κατ. Μαθ
		Υ/Ε.Υ	Θ/Α.Π			ΩΡΕΣ			ΩΡΕΣ	Φ.Ε	Δ.Μ	
1	Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Ι	Υ	2	1		3			6	10	6	Ειδικής Υποδομής
2	Βρεφοκομία ΙΙΙ	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικής Υποδομής
3	Εξελικτική Ψυχολογία ΙΙ	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικότητα
4	Μεθοδολογία Έρευνας	Υ	2	1					3	7	4,5	Γενικής Υποδομής
5	Πρώτες Βοήθειες σε παιδιά	Υ	3						3	9	5,5	Γενικής Υποδομής
17	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		13	2		9			24	50	30	

Δ' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			Κατ.Μαθ
		Υ/Ε.Υ	Θ/Α.Π			ΩΡΕΣ			ΩΡ	Φ.Ε	Δ.Μ	
1	Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων ΙΙ	Υ	2	1		3			6	10	6	Ειδικότητας
2	Βρεφοκομία ΙV	Υ	2	1		3			6	10	6	Ειδικότητας
3	Παιδική Λογοτεχνία Ι	Υ	2	1					3	7	4	Ειδικής Υποδομής
4	Δεοντολογία Επαγγέλματος	Υ	2	1					3	7	4	ΔΟΝΑ
5	Στοιχεία Οικονομικής Καινοτομίας επιχειρηματικότητας στη Β/Ν	Υ	2	1					3	7	4,5	ΔΟΝΑ
6	Αισθητική Αγωγή Προσχ. Ηλικίας ΙΙ- Πηλοπλαστική	Υ	2			3			5	9	5,5	Ειδικότητας
23	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		12	5		9			26	50	30	

Ε΄ Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			
		Υ/Ε.Υ	Θ/Α.Π			ΩΡΕΣ			ΩΡ	Φ.Ε	Δ.Μ	Κατ. Μαθ
1	Βρεφονηπιοκομία V	Υ	3			3			6	9	5,5	Ειδικότητα
2	Κινητική αγωγή προσχολικής ηλικίας	Υ	2	1		3			6	10	6	Ειδικής Υποδομής
3	Γενική Παιδιατρική	Υ	3						3	9	5,5	Ειδικής Υποδομής
4	Κλινική Ψυχολογία	Υ	2	1					3	7	4,4	Ειδικής Υποδομής
5	Παιδική Λογοτεχνία II	Υ	2	1					3	7	4,5	Ειδικότητα
	ΕΥ: 1 από 2											
6 ^α	Οργάνωση-Διοίκηση Β/Σ	ΕΥ	2	1					3	7	4	ΔΟΝΑ
6 ^β	Εργασιακές Σχέσεις	ΕΥ	2	1					3	7	4	ΔΟΝΑ
29	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		14	4		6			24	50	30	

Στ΄ Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			
		Υ/Ε	Θ/ΑΠ			ΩΡ			ΩΡ	ΦΕ	ΔΜ	Κατ. Μαθ
1	Αναπτυξιακή Παιδιατρική	Υ	3	1					4	10	6	Ειδικότητα
2	Διαπολιτισμική Αγωγή	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικότητα
3	Κουκλοθέατρο	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικότητα
4	Ψυχοπαθολογία	Υ	2	2					4	8	5	Ειδικότητα
	ΕΥ: 1 από 2											
5 ^α	Προσχολική Αγωγή και Η/Υ	ΕΥ	2	2					4	8	5	Ειδικής Υποδομής
5 ^β	Βρεφονηπιοκομία VI	ΕΥ	2	2					4	8	5	Ειδικότητα
34	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		13	5		6		3	24	50	30	

Ζ' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα	Θεωρία				Εργαστήριο			Σύνολα			
		Υ/Ε	Θ/ ΑΠ			ΩΡ			ΩΡ	Φ.Ε	Δ.Μ	Κατ. Μαθ
1	Σύγχρονες τάσεις προσχολικής αγωγής	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικότητα
2	Συμβουλευτική Ψυχολογία	Υ	3			3			6	12	7	Ειδικότητα
3	Θεατρικό παιχνίδι	Υ	2			3			5	9	5,5	Ειδικότητας
4	Περιβαλλοντική Αγωγή	Υ	3						3	9	5,5	Ειδικής Υποδομής
	ΕΥ: 1 από 2											
5α	Παιδαγωγικό υλικό	ΕΥ	2	2					4	8	5	Ειδικής Υποδομής
5β	Ειδική Αγωγή	ΕΥ	2	2					4	8	5	Ειδικότητα
39	ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		13	2		9			24	50	30	

Η' Εξάμηνο

α/α	Μάθημα								Σύνολα			
										Δ.Μ		
	Πρακτική άσκηση	Υ									20	
1	Πτυχιακή εργασία	Υ									10	
40												

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΕΤΟΣ 1ο Α΄ Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Εισαγωγή στις Επιστήμες της Αγωγής**

ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1011

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η προοδευτική μύηση των φοιτητών στις βασικές έννοιες (concepts) και στην ιστορική εξέλιξη των Επιστημών της Αγωγής.
- Εισαγωγή των φοιτητών στην κατανόηση των επιστημολογικών βάσεων των Επιστημών της Αγωγής.
- Προοδευτική μύηση των φοιτητών στα βασικά μεθοδολογικά εργαλεία (μέθοδοι έρευνας) των Επιστημών της Αγωγής.

2. Περιγραφή

Βασικές έννοιες των Επιστημών της Αγωγής - Επιστημολογία – Θεωρίες της Αγωγής. Αντικείμενο της Παιδαγωγικής. Παιδαγωγική ατμόσφαιρα. Η διαπροσωπική επικοινωνία στη σχολική τάξη.

3. Βιβλιογραφία

- Μετοχιανάκης Ηλ. (2000). *Εισαγωγή στην Παιδαγωγική*. Αυτοέκδοση, Ηράκλειο.
- Πανταζής Σπ. *Η Παιδαγωγική και το παιχνίδι αντικείμενο στο χώρο του Νηπιαγωγείου*. Gutenberg, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η εξοικείωση των φοιτητών με τον επαγγελματικό χώρο.
- Να κατανοήσουν το ρόλο τους ως Βρεφονηπιοκόμοι, να αποκτήσουν γνώσεις γύρω από τις γενικές αρχές φροντίδας βρέφους 0-12 μηνών και την προετοιμασία αποδοχής ενός βρέφους.

2. Περιγραφή

Εγκυμοσύνη. Προγεννητική περίοδος. Προετοιμασία υποδοχής βρέφους (ιματισμός - έπιπλα - σκεύη - δωμάτιο). Περιγεννητική περίοδος, τοκετός. Κάλυψη βασικών αναγκών (ύπνος – διατροφή – ανάπτυξη) κατά το 1^ο χρόνο της ζωής του βρέφους.

3. Βιβλιογραφία

- Shelon S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Stoppard M. (1998) *Εσείς και το μωρό σας: Οι πρώτοι 12 μήνες*. Ποταμός, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Ελληνική Γλώσσα**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1031
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να γνωρίσουν οι φοιτητές την εξελικτική πορεία της γλώσσας, ώστε να είναι σε θέση να κάνουν σωστή χρήση τους. Να γνωρίσουν σημαντικούς σταθμούς της Νέας Ελληνικής Λογοτεχνίας και αντιπροσωπευτικά έργα με στόχο τη γλωσσική, αισθητική και πνευματική τους καλλιέργεια μέσω του έντεχνου λόγου.

2. Περιγραφή

Καταγωγή και εξέλιξη της Ελληνικής Γλώσσας. Στοιχεία Ιστορικής Γραμματικής και Ετυμολογικού. Ιστορική εξέλιξη και μελέτη έργων – σταθμών της Νέας Ελληνικής λογοτεχνίας.

3. Βιβλιογραφία

- Μπαμπινιώτης, Γ. (2002) *Συνοπτική ιστορία της Ελληνικής γλώσσας*. Ε έκδοση.
- Πολίτης, Λ. *Ιστορία της νεοελληνικής λογοτεχνίας*. Μορφωτικό ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Αγωγή Υγείας**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1041
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Εισαγωγή των φοιτητών σε θέματα Υγείας.
- Εξοικείωση των φοιτητών σε πρακτικές Υγείας.

2. Περιγραφή

Στοιχεία ατομικής υγιεινής και καθαριότητας των παιδιών. Υγιεινής κοινότητας και απολύμανση κοινόχρηστων χώρων. Υγιεινή των τροφίμων. Προστασία από φυσικές καταστροφές (σεισμοί – πυρκαγιά κ.λ.π.). Πρόληψη νοσημάτων φθοράς και λοιμωδών νοσημάτων.

3. Βιβλιογραφία

- Τριχόπουλος Δ., Καλαποθάκη Β., Πετρίδου Ε. (2000). *Προληπτική Ιατρική και Δημόσια Υγεία*. Ζήτα, Αθήνα.
- Δαρβίρη (2007). *Προαγωγή Υγείας*. Πασχαλίδης, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Εισαγωγή στην Ψυχολογία**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1051
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Κατανόηση του αντικειμένου και των θεωριών της επιστήμης, των μεθοδολογικών και δεοντολογικών θεμάτων και των βασικών διαστάσεων της νοημοσύνης και της προσωπικότητας.

2. Περιγραφή

Εισαγωγή στην επιστήμη της ψυχολογίας. Ιστορική αναδρομή. Οι βασικές θεωρητικές σχολές, οι κλάδοι, οι μέθοδοι έρευνας. Θεωρίες ανάπτυξης της προσωπικότητας. Ωρίμανση, αντίληψη, μάθηση, μνήμη, γλώσσα, σκέψη και νοημοσύνη. Προσωπικότητα: αλληλεπίδραση κληρονομικότητας- περιβάλλοντος. Δεοντολογία του επαγγέλματος.

3. Βιβλιογραφία

- Hayes N. (1998). *Foundations of Psychology – An Introductory Text*. Routledge London.
- Βοσνιάδου, Σ. (Επ.) (2005). *Εισαγωγή στην Ψυχολογία*. Τόμος Α΄. Gutenberg.
- Νασιάκου, Μ. (1982). *Η Ψυχολογία σήμερα. Γενική Ψυχολογία*. Εκδόσεις Παπαζήσης.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Μουσικοπαιδαγωγική Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE1060
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Α
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (2Θ + 1 Α.Π + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να μάθουν οι φοιτητές κάποιο απλό όργανο (φλογέρα, μελλόντικα).
- Με τη βοήθεια του ρυθμού και της μουσικής να καλλιεργήσουν την εσωτερική τους ισορροπία, να επιτύχουν την τόνωση των αισθήσεων και την εξοικειώσή τους με το χώρο, έτσι ώστε να είναι σε θέση να προσφέρουν στο συντονισμό των ενεργειών και των λειτουργιών του παιδιού.
- Να αναπτύξουν τη μουσικότητα, την ελευθερία σκέψης, κίνησης, τον αυτοσχεδιασμό, τις δημιουργικές τους ικανότητες, έτσι ώστε να μπορούν να βοηθήσουν στην ψυχοσωματική και νοητική ανάπτυξη των παιδιών.
- Να καλλιεργήσουν οι φοιτητές το γούστο τους με αισθητικές εμπειρίες και βιώματα που θα βοηθήσουν και στην προσωπική τους καλλιέργεια αλλά και στην αγωγή που θα δώσουν στα παιδιά.

2. Περιγραφή

Έννοιες βασισμένες στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ήχου. Μέτρο – Διαστολές.. Μουσική ανάγνωση. Ανάγνωση των στοιχείων του ρυθμού. Οι τέσσερις ρυθμικές αξίες.

Θέση- άρση. Legato – staccato. Κλίμακα (σκάλα). Τόνοι – ημιτόνια. Τραγούδι: εισαγωγικά, μορφές απλών τραγουδιών, ρυθμική ανάλυση και επεξεργασία τραγουδιού. Ορολογία βασικών χρωματισμών, ορολογία ρυθμικής αγωγής στη μουσική. . Τονισμοί συλλαβών στα ρυθμικά μοτίβα.

3. Βιβλιογραφία

- Σέργη Λ. (1995). *Προσχολική Μουσική Αγωγή. Η επίδραση της μουσικής μέσα από τη διαθεματική μέθοδο διδασκαλίας*. Gutenberg, Αθήνα.
- Storms Ger (2002). *100 Μουσικά παιχνίδια*. (4^η έκδοση), Νικολαΐδης, Αθήνα.

Β' Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Προσχολική Παιδαγωγική**

ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ2011

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να συνειδητοποιήσουν οι φοιτητές την προσφορά των μεγάλων παιδαγωγών στην εξέλιξη της Προσχολικής Αγωγής και να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν κριτικά κάθε θεωρία ή σύστημα.

2. Περιγραφή

Ιστορική ανασκόπηση της Προσχολικής Αγωγής. Κατηγορίες Προσχολικών Ιδρυμάτων. Συστήματα Μοντέλα Προσχολικής Αγωγής. Μεταρρύθμιση της Προσχολικής Παιδαγωγικής.

3. Βιβλιογραφία

- Σακελλαρίου, Πανταζής. *Προσχολική Παιδαγωγική*. Ατραπός, Αθήνα.
- Σακελλαρίου Μ. (2007). *Συνεργασία Οικογένειας και Νηπιαγωγείου (θεωρία – έρευνα – διδακτικές προτάσεις)*. Αυτοέκδοση, Θεσσαλονίκη.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία II**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE2020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η κατανόηση των διαφόρων τομέων ανάπτυξης και των ειδικών χαρακτηριστικών της κάθε ηλικίας.
- Να αναπτύξουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις γύρω από την ανάπτυξη του βρέφους και του νηπίου για να μπορούν να αναγνωρίζουν σημεία φυσιολογικής ανάπτυξης ή τυχόν δυσκολίας.

2. Περιγραφή

Ο 2^{ος} και 3^{ος} χρόνος της ζωής του παιδιού. Στοιχεία ανατομίας και φυσιολογίας. Αύξηση και ανάπτυξη. Νοητική ανάπτυξη, συναισθηματική ανάπτυξη, κοινωνικότητα, κίνηση, ομιλία Συμμετοχή στις δραστηριότητες. Καταγραφή – ανάλυση συμπεριφοράς παιδιών σε διάφορους τομείς της καθημερινής τους ζωής (κίνηση- παιχνίδι – επικοινωνία – λόγος κ.λ.π)

3. Βιβλιογραφία

- Shelov S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Τριανταφυλλόπουλος Γ. *Μωρό και Νήπιο*.
- Stoppard M. (1998). *Εσείς και το παιδί σας: από ένα έως τριών ετών*. Ποταμός, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Εξελικτική Ψυχολογία Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE2031
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Κατανόηση των αναπτυσσομένων αισθητηριακών-γνωστικών και αντιληπτικών λειτουργιών βρέφους-νηπίου, καθώς και χρησιμοποιούμενες γνωστικές στρατηγικές και ποιοτικές εκφράσεις αυτών. Κατανόηση της επίδρασης της παρεχόμενης ποιότητας της εξωοικογενειακής φροντίδας στη γνωστική ανάπτυξη των μικρών παιδιών.

2. Περιγραφή

Εισαγωγικά στοιχεία. Σύγχρονες θεωρίες ανάπτυξης. Προγεννητική και περιγεννητική περίοδος. Η διαπλοκή βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων στην ανάπτυξη. Γνωστική ανάπτυξη στη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Προεκτάσεις των γνωστικών θεωριών και αναπτυξιακά κατάλληλες πρακτικές προσχολικής ηλικίας. Ποιοτικά χαρακτηριστικά εξωοικογενειακής φροντίδας. Μνεία και σε πρόσφατες έρευνες με νεογέννητα και βρέφη, που αμφισβητούν ορισμένα σημεία της γενετικής ψυχολογίας του Piaget.

3. Βιβλιογραφία

- Δημητρίου-Χατζηνεοφύτου, Λ. (2001). *Τα 6 πρώτα χρόνια της ζωής*. Ελληνικά Γράμματα.
- Cole, M., & Cole, S.R. (2000). *Η ανάπτυξη των παιδιών*. Τυπωθήτω.
- Κουτσοβάνου, Ε. (1994). *Η θεωρία του Piaget και παιδαγωγικές εφαρμογές στην προσχολική εκπαίδευση*. Οδυσσέας.
- Ρίτσομοντ, Π. (1970). *Εισαγωγή στον Πιαζέ*. Υποδομή.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Αισθητική Εικαστική Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE2040
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 5 (2Θ + 1Α.Π + 2Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να εισάγει τους/τις φοιτητές/ριες στο χώρο της Τέχνης και να εστιάσουν σε έργα σημαντικών καλλιτεχνών του 20^{ου} αιώνα με σκοπό την καλλιέργεια των αισθήσεων τους και των αντιληπτικών τους ικανοτήτων.
- Να κατανοήσουν τα μορφολογικά στοιχεία των έργων τέχνης (χρώμα, σχέδιο) και τις βασικές αρχές της σύνθεσης του όγκου, του χώρου κ.τ.λ.
- Να εξοικειωθούν με τα σύμβολα και τις τεχνικές σημαντικών καλλιτεχνών.
- Να διδαχθούν εικαστικές δραστηριότητες οι οποίες εφαρμόζονται σ' ένα αλληλεπιδραστικό περιβάλλον μάθησης με καινούρια μέσα και υλικά (π.χ. υπολογιστή, φωτογραφία, video)

2. Περιγραφή

Προσέγγιση της εικαστικής γλώσσας. Χώρος (βάθος-προοπτική-θετικός/αρνητικός). Όγκος (βράχυνση-προοπτική-μάζα-γραμμή-επίπεδα-θετικός/αρνητικός χώρος). Κίνηση-Δυναμική-Εκφραση-Γράφημα-Σχέδιο. Φως (σκιά-φυσικές και ψυχολογικές θέσεις του φωτός-ποιότητα-ποσότητα). Χρώμα (Το χρώμα και το φως- απόχρωση- τόνος-ένταση-συμβολισμός-υφή-βασικά χρώματα κ.τ.λ.). Επαφή με τους σημαντικότερους καλλιτέχνες του 20^{ου} αιώνα και εστιασμός σε σύγχρονους καλλιτέχνες των οποίων τεχνικές εισχωρούν στη προσχολική αγωγή (π.χ. dripping /pouring). Φύση παιδικού σχεδίου (τάσεις και ψυχολογικές σχολές, στάδια εξέλιξης της παιδικής τέχνης)

3. Βιβλιογραφία

- Combrich H.E. (1995). *Το χρονικό της τέχνης*. ΜΙΕΤ, Αθήνα.
- Σάλλα, Δουκουμετζίδης, (1996). *Δημιουργική Φαντασία και παιδική τέχνη*. Αθήνα

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Μουσικοπαιδαγωγική II**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE2050
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Εμπέδωση της θεωρίας. Συνέχιση της εξέλιξης της τεχνικής του οργάνου. Επαφή με τα κρουστά οργανάκια με ισόχρονους χτύπους σε συνοδεία.
- Κινητική εμπέδωση των κεφαλαίων της θεωρίας.
- Χρήση κρουστών σε συνδυασμό με κίνηση και λόγο.

2. Περιγραφή

Ιστορία της Μουσικής. Μεταφορά (Transporto). Ελάσσονες κλίμακες. Κανόνας. Διφωνίες. Ακροάσεις μουσικών έργων. Μουσικά παιχνίδια α) Εισαγωγή στη σημασία τους, προσφορά στην ατομική ανάπτυξη, στην ανάπτυξη της κοινωνικότητας, του δημιουργικού πνεύματος. β) Κατηγορίες μουσικών παιχνιδιών. Μελωδίες μονόφωνες, δίφωνες, τρίφωνες. Παιδικά τραγούδια. Ελληνικά δημοτικά τραγούδια και χοροί. Μουσική και Ρυθμική ορθογραφία. Κινησιολογικός αυτοσχεδιασμός. Μουσική και Δράμα. Κινησιολογικές παύσεις. Κίνηση με σχέδιο.

3. Βιβλιογραφία

- Καραδήμου Α., Λιάτσου Π. (2003). *Η μουσικοπαιδαγωγική τον 20^ο αιώνα. Οι σημαντικότερες απόψεις για την προσχολική ηλικία*. Νικολαΐδης, Αθήνα.
- Wietserma H. (2003). *100 Παιχνίδια με κίνηση*. Νικολαΐδης, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Νεογνολογία**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE2061
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Β
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Εξοικείωση των φοιτητών με τα νεογνά.
- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα φυσιολογικά νεογνά και να εντοπίσουν τυχόν παθολογικά προβλήματα αυτών στον Βρεφικό Σταθμό.

2. Περιγραφή

Το νεογέννητο. Υψηλού κινδύνου εγκυμοσύνη. Ειδικές κατηγορίες νεογνών. Φυσιολογικός τοκετός και ανάνηψη νεογνού. Μείζονες και ελάσσονες λοιμώξεις νεογνών. Ανοσία και εμβόλια.

3. Βιβλιογραφία

- Σεργιόπουλος Κ. *Νεογνολογία*. Ν Λίτσας.
- Βρυώνης Γ. (2004). *Παιδιατρική*. Εφύρα, Ιωάννινα.

ΕΤΟΣ 2^ο Γ' Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ3010
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Γ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (2Θ + 1Α.Π + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η προσέγγιση των φοιτητών σε θέματα της Γενικής Μεθοδολογίας των Δραστηριοτήτων και των διδακτικών αξιωμάτων με ειδικότερο στόχο να βοηθήσουν για να εφαρμόσουν την αγωγή στους Προσχολικούς θεσμούς.

2. Περιγραφή

Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων. Διδακτικά Μέσα. Μορφές Διδασκαλίας (Μεθοδολογίας). Αξία και καταλληλότητα των Διδακτικών Μέσων. Οπτικά και ακουστικά Μέσα Διδασκαλίας – Εποπτικά μέσα. Αρχές λειτουργίας του. Σύγχρονες αντιλήψεις για τη Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων.

3. Βιβλιογραφία

- Lindon J., kelman K., Alice Sh. *Μαθαίνω τον κόσμο παίζοντας*. Δίπτυχο, Αθήνα.
- Αυγητίδου Σ. *Το παιχνίδι*.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία III**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ3020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Γ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές τις αρχές που διέπουν τη διατροφή βρεφών και νηπίων.
- Αντιμετώπιση προβλημάτων φαγητού.

2. Περιγραφή

Διατροφή. Σφάλματα διατροφής. Ειδικές δίαιτες, παρακολούθηση υγείας βρέφους και μικρού παιδιού.

3. Βιβλιογραφία

- Dave A. *Πρακτικός οδηγός διατροφής των παιδιών.*
- Παλλίδης Σ. *Σύγχρονη διατροφή για παιδιά.*
- Shelov S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών.* Πασχαλίδης, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Εξελικτική Ψυχολογία II
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE3030
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Γ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Κατανόηση της σημασίας των συναισθημάτων στην ανάπτυξη του μικρού παιδιού και της ανάπτυξης των δομικών και διαδικαστικών χαρακτηριστικών των πρώιμων σχέσεων.
- Αφομοίωση της συγκρότησης του συναισθηματικού τόνου της προσκόλλησης των μικρών παιδιών καθώς τις επιπτώσεις της διακοπής των συναισθηματικών δεσμών στην ανάπτυξη του ατόμου.
- Ανάλυση των εσωτερικευμένων μοντέλων διεργασίας και των μεταβολών στις συναλλαγές ενήλικα-μικρού παιδιού.

2. Περιγραφή

Κοινωνικό-συναισθηματική ανάπτυξη στη βρεφική και νηπιακή ηλικία. Ορισμός των συναισθημάτων. Συγκρότηση ψυχισμού στα πρώτα χρόνια ζωής. Χαρακτηριστικά πρώιμων αλληλεπιδράσεων. Θεωρία προσκόλλησης (δεσμού) και οι διαστάσεις αυτής ως οργανωτικό σχήμα της συμπεριφοράς. Αξιολόγηση κατηγοριών και υποκατηγοριών των τύπων προσκόλλησης βρεφικής – νηπιακής ηλικίας. Αυτορρύθμιση και αυτοέλεγχος. Επιθετικότητα και φόβοι.

3. Βιβλιογραφία

- Richman, S (2006). *Ένας λύκος στη σοφίτα*. Τυπωθήτω.
- Cole, M., & Cole, S.R. (2000). *Η ανάπτυξη των παιδιών*. Τυπωθήτω.
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. New York: Basic Books.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Μεθοδολογία Έρευνας**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE3041
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Γ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να μάθουν οι φοιτητές όχι μόνο να κατανοούν και να κρίνουν σωστά μια δημοσιευμένη εργασία, αλλά και να είναι σε θέση να οργανώσουν, να διεξάγουν και να παρουσιάσουν τόσο μια έρευνα όσο και μια επιστημονική εργασία.

2. Περιγραφή

Βασικές έννοιες στην εμπειρική έρευνα. Διαδικασία έρευνας. Ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων. Η παρουσίαση της έρευνας, η συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας.

Αξιολόγηση μιας έρευνας. Ερευνητικά σφάλματα. Οδηγίες για συγγραφή πτυχιακών εργασιών

3. Βιβλιογραφία

- Αθανασίου Λ. (2007). *Μέθοδοι και τεχνικές έρευνας στις επιστήμες της Αγωγής*. Εφύρα, Ιωάννινα.
- Βαμβούκας Μ. (2006). *Εισαγωγή στην Ψυχοπαιδαγωγική έρευνα και Μεθοδολογία*. Γρηγόρη, Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Πρώτες βοήθειες σε παιδιά**

ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE3051

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Γενικής Υποδομής

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Γ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η εξειδίκευση των φοιτητών στην αντιμετώπιση των ατυχημάτων στον Β/Σ.

2. Περιγραφή

Ατυχήματα και δηλητηριάσεις στους παιδικούς σταθμούς, αντιμετώπιση, γενικά και ειδικά μέτρα.

Ηλεκτροπληξία, εγκαύματα, πνιγμός, Υπερπυρεξία. Σπασμοί, Βασική καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση. Αντιμετώπιση απλών τραυμάτων .

3. Βιβλιογραφία

- Βρυώνης Γ. (2004). *Παιδιατρική*. Εφύρα, Ιωάννινα.

Δ' Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Μεθοδολογία Δραστηριοτήτων II**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE4010
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητας
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (2Θ + 1Α.Π + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ: Ναι

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η εξειδίκευση και εμπέδωση της Μεθοδολογίας Δραστηριοτήτων που λαμβάνουν χώρα στο χώρο των Προσχολικών Ιδρυμάτων, όπως εξερεύνηση περιβάλλοντος, γνωριμία με αντικείμενα και ανάλυση της ωφελιμότητας των δραστηριοτήτων στο αντίστοιχο πεδίο, οργάνωση της δομής του λόγου, προαγωγή της εκφραστικής ικανότητας και ευχέρειας μέσω γλωσσικών παιχνιδιών, διηγήσεων, παραμυθιών κ.λ.π.

2. Περιγραφή

Διδακτική της μητρικής γλώσσας. Ο προφορικός και ο γραπτός λόγος. Διάλογος – διήγηση – Ανάγνωση ιστοριών. Παραμύθι, ποίηση. Καθημερινές δραστηριότητες. Οργάνωση δραστηριοτήτων στο Βρεφονηπιακό Σταθμό. Συμμετοχή στις οργανωμένες από τη Παιδαγωγό δραστηριότητες της τάξης, αλλά και σε αυθόρμητες που πηγάζουν από τα ενδιαφέροντα των παιδιών.

3. Βιβλιογραφία

- Κιτσαράς Γ. (2004). *Προγράμματα Διδακτικής Μεθοδολογίας Προσχολικής Αγωγής*. Κιτσαράς, Αθήνα.
- Κουτσοβάνου Ε. & ομάδα εργασίας. *Προγράμματα Προσχολικής Εκπαίδευσης και διαθεματική διδακτική προσέγγιση*.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία IV**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ4020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητας
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (2Θ + 1Α.Π + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές γενικές γνώσεις για την στάση και συμπεριφορά που πρέπει να επιδείξουν στα ατυχήματα των παιδιών, καθώς και να μάθουν πως μπορούν να τους παρέχουν πρώτες βοήθειες.

2. Περιγραφή

Πρώτες βοήθειες για βρέφη και μεγαλύτερα παιδιά. Επείγουσες καταστάσεις και αντιμετώπισή τους.

3. Βιβλιογραφία

- Shelov S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Bass D., Kibel M. (2006). *Πρώτες βοήθειες για βρέφη και παιδιά*. Ίριδα. Αθήνα.
- Stoppard M. (1998). *Ιατρική εγκυκλοπαίδεια για μωρά και παιδιά*. Ακμή. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Παιδική Λογοτεχνία Ι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ4031
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να έρθουν οι φοιτητές σε επαφή με τα κείμενα Παιδικής Λογοτεχνίας και να εξοικειωθούν με αυτά ώστε να δημιουργηθεί η επιθυμία επαφής με αυτόν τον τομέα της Λογοτεχνίας.
- Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της έγκαιρης και σωστής προσφοράς του βιβλίου στο μικρό παιδί.
- Να γνωρίσουν βιβλία και λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά 0-6 χρονών καθώς και τα κριτήρια επιλογής βιβλίων για παιδιά.
- Να γνωρίσουν τις παιδαγωγικές μεθόδους προσφοράς και εκμετάλλευσης στους χώρους αγωγής και διαφόρων κατηγοριών παιδικών βιβλίων, ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε παιδιού.

2. Περιγραφή

Δυνατότητες κατανόησης του λόγου κατά την εμβρυϊκή ηλικία. Λεκτικές ανταλλαγές βρέφους – ενήλικα. Επαφή με το βιβλίο και χρήση του σε κάθε ηλικία. Χαρακτηριστικά, κριτήρια επιλογής. Γνωριμία με κείμενα Ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας που έχουν σα θέμα τους το παιδί: Λογοτεχνική και Ψυχοπαιδαγωγική προσέγγιση.

3. Βιβλιογραφία

- Γκίβαλου-Κατσίκη Α. (1995) . *Το θαυμαστό ταξίδι*. Πατάκης. Αθήνα.
- Χατζητάκη-Καψωμένου Χρ. *Το νεοελληνικό λαϊκό παραμύθι*. Τριανταφυλλίδη, Θεσσαλονίκη.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Δεοντολογία Επαγγέλματος
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ4041
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΔΟΝΑ
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις επαγγελματικής Δεοντολογίας, ώστε να είναι σε θέση να εκπληρώσουν τους στόχους της αγωγής.

2. Περιγραφή

Η θέση του στελέχους προσχολικής αγωγής στα προσχολικά επαγγέλματα. Δεοντολογικοί κανόνες κατά την άσκηση του επαγγέλματος. Έννοια και περιεχόμενο της Δεοντολογίας. Καθήκοντα και υποχρεώσεις στελεχών προσχολικών ιδρυμάτων. Συνεχής συνεργασία με τους γονείς των βρεφών και νηπίων για την επίτευξη των στόχων της Αγωγής.

3. Βιβλιογραφία

Δίνονται σημειώσεις.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Στοιχεία Οικονομικής-Καινοτομίας**
επιχειρηματικότητας στη Β/Ν

ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ4051

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΔΟΝΑ

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να βοηθηθούν οι φοιτητές στην απόκτηση στοιχείων οικονομικής, για να μπορέσουν αργότερα να σταδιοδρομήσουν ως ελεύθεροι επαγγελματίες, ως αυτοαπασχολούμενοι και ως μέλη ομάδων συνεργατών.

2. Περιγραφή

Βασικές αρχές στην Οικονομική. Γενικές αρχές δημοσιο- οικονομικής πολιτικής. Οικονομική των Τομέων Κοινωνικής Πρόνοιας. Οικονομική Επιχειρήσεων. Καινοτόμες εφαρμογές και μορφές επιχειρηματικότητας στη Βρεφονηπιοκομία.

3. Βιβλιογραφία

- Παυλίδης Στ. (1989). *Ελληνική Οικονομία*. Gutenberg. Αθήνα.
- Γκαμαλέτσος Θ. (1992). *Θεωρητική Οικονομική* (Α΄τόμος). Σταμούλη.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Αισθητική Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας II-Πηλοπλαστική**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ4060
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητας
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Δ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 5 (2Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να κατανοήσουν και να καλλιεργήσουν οι φοιτητές τη σημασία της οικολογικής δημιουργικότητας, της ευαισθησίας και της αισθητικής των εικαστικών δραστηριοτήτων στην προσχολική ηλικία.
- Να πειραματιστούν με εύπλαστα υλικά (να πιάνουν, να πλάθουν, να μαλάζουν, να τσιμπούν, να πιέζουν, να απλώνουν, να χαράζουν).
- Να αποκτήσουν οι φοιτητές όχι μόνο γνώσεις σχετικές με τις μεθόδους και τα μέσα διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται για τη διδασκαλία των εικαστικών δραστηριοτήτων στη προσχολική ηλικία αλλά και να είναι σε θέση να προγραμματίζουν να εκτελούν και να αξιολογούν τις διάφορες εικαστικές δραστηριότητες μέσα στο γενικό πρόγραμμα του βρεφονηπιακού σταθμού.

2. Περιγραφή

Η μορφή διδασκαλίας της εικαστικής αγωγής. Κατανόηση των διδακτικών στόχων των εικαστικών δραστηριοτήτων (ζωγραφική με τη χρήση ποικίλων υλικών-κατασκευές με τη χρήση άχρηστων υλικών-collage- πλαστική). Εξοικείωση με εύπλαστα υλικά – Δημιουργία πλαστικών συνθέσεων δύο ή τριών διαστάσεων. Τεχνικές πηλοπλαστικής. Η σημασία της εικαστικής γωνιάς στο βρεφονηπιακό σταθμό.

3. Βιβλιογραφία

- Παπαδοπούλου Θ. Μ. (2007). *‘Παίζοντας Τέχνη με παιδιά’ Το πρόγραμμα της Έλλης Τρίμη για παιδιά Προσχολικής και Σχολικής ηλικίας*. ΑΦΟΙ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
- Σάλλα, Δουκουμετζίδης. (1996). *Δημιουργική Φαντασία και παιδική τέχνη*. Αθήνα
- Herbert R. (1979). *Ιστορία της Μοντέρνας Γλυπτικής*. Υποδομή. Αθήνα

Έτος 3ο Ε΄ Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία V**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5010
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Αρχές εκπαίδευσης που πρέπει να διέπουν τα μικρά παιδιά (0-6 ετών). Οργάνωση χώρων εμπειριών – δραστηριοτήτων στον Β/Σ.
- Να προετοιμαστούν οι φοιτητές σύμφωνα με τις βασικές αρχές εκπαίδευσης, τα ομαδικά προγράμματα μικρών παιδιών.

2. Περιγραφή

Σχέσεις φυσικού περιβάλλοντος και ποιότητα αγωγής και φροντίδας. Η φροντίδα του παιδιού από τους τρίτους. Ο ρόλος του Βρεφονηπιοκόμου. Οικογενειακά θέματα. Προβλήματα συμπεριφοράς και αντιμετώπισή τους.

3. Βιβλιογραφία

- Shelov S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών*. Πασχαλίδης. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Κινητική Αγωγή Προσχολικής Ηλικίας**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (2Θ + 1Α.Π + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η παρουσίαση βασικών εννοιών της Κινητικής Αγωγής με εφαρμογή στην προσχολική ηλικία.
- Η κατανόηση και εμπέδωση της διδακτικής και της μεθοδολογίας της κινητικής αγωγής στην ηλικία των 3-5 ετών (προσχολική ηλικία). Η απόκτηση κατάλληλης υποδομής των φοιτητών ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις για την εκμάθηση και συγχρόνως τη διδασκαλία της κινητικής αγωγής στα μικρά παιδιά.

2. Περιγραφή

Ρυθμικές – κινητικές δραστηριότητες. Ψυχοκινητικές δραστηριότητες.

3. Βιβλιογραφία

- Ζαχοπούλου Ε. (2007). *Η φυσική Αγωγή στην αρχή του 21^{ου} αιώνα (Προσχολική Αγωγή)*. Χριστοδουλίδη. Θεσσαλονίκη.
- Τσαμπακίδου Α. *Κινητικές δεξιότητες*. University Studio Press. Θεσσαλονίκη.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γενική Παιδιατρική

ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5031

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Εξοικείωση των φοιτητών με τα μεγαλύτερα παιδιά.
- Να εντοπίσουν οι φοιτητές παθολογικές καταστάσεις και να παραπέμψουν το παιδί στον ειδικό.

2. Περιγραφή

Λοιμώδη νοσήματα. Αναπνευστικό σύστημα. Πεπτικό σύστημα. Ουροποιητικό σύστημα. Νευρικό σύστημα. Κυκλοφορικό σύστημα. Ορθοπεδικά προβλήματα.

3. Βιβλιογραφία

- Βρυώνης Γ. (2004). *Παιδιατρική*. Εφύρα. Ιωάννινα.
- Lissauer. (2008). *Σύγχρονη Παιδιατρική*, Τόμος Ι. Πασχαλίδης. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Κλινική Ψυχολογία**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5041
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Κατανόηση των ψυχοδυναμικών, συμπεριφοριστικών και νέων προσεγγίσεων σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο. Διαπραγμάτευση με υποθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την προσαρμογή που υποστηρίζει η κάθε θεωρία στην αξιολόγηση και στη θεραπεία. Γνωριμία χορήγησης, αξιολόγησης και ερμηνείας δεδομένων των ψυχομετρικών εργαλείων

2. Περιγραφή

Ιστορική αναδρομή. Θεωρητικά μοντέλα. Κατανόησης της φυσιολογικής ανάπτυξης ως προβλέψιμη και κανονική. Αναπτυξιακές και μη αποκλίσεις. Διαγνωστικά κριτήρια παθολογικής συμπεριφοράς. Αποτίμηση της συμπεριφοράς. Κριτική παρουσίαση ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων. Κλινικές ειδικότητες (συμπεριφοριστική ιατρική, παιδιατρική και δικαστική ψυχολογία).

3. Βιβλιογραφία

- Heiden, L.A. & Hersen, M. (1998). *Εισαγωγή στην Κλινική Ψυχολογία*. Πεδίο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Παιδική Λογοτεχνία II**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5051
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να έρθουν οι φοιτητές σε επαφή με τα κείμενα Παιδικής Λογοτεχνίας και να εξοικειωθούν με αυτά ώστε να δημιουργηθεί η επιθυμία επαφής με αυτόν τον τομέα της Λογοτεχνίας.
- Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της έγκαιρης και σωστής προσφοράς του βιβλίου στο μικρό παιδί.
- Να γνωρίσουν βιβλία και λογοτεχνικά κείμενα για παιδιά 0-6 χρονών καθώς και τα κριτήρια επιλογής βιβλίων για παιδιά.
- Να γνωρίσουν τις παιδαγωγικές μεθόδους προσφοράς και εκμετάλλευσης στους χώρους αγωγής και διαφόρων κατηγοριών παιδικών βιβλίων, ανάλογα με τις ανάγκες και τις δυνατότητες του κάθε παιδιού.

2. Περιγραφή

Κατηγορίες βιβλίων για παιδιά 3 – 6 χρονών. Παιδαγωγική προσφορά της κάθε κατηγορίας. Κριτήρια επιλογής.

3. Βιβλιογραφία

- Παπανικολαού Ρ.-Τσιλιμένη Τ. (2007). *Η Παιδική Λογοτεχνία στο νηπιαγωγείο*. Καστανιώτη. Αθήνα.
- Ροντάρι Τζ. *Γραμματική της φαντασίας*. Μεταίχμιο.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Οργάνωση - Διοίκηση Β/Σ**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5061
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΔΟΝΑ
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις ώστε να οργανώσουν ένα Βρεφονηπιακό Σταθμό.
- Να μάθουν να διαχειρίζονται τα οικονομικά και περιουσιακά στοιχεία του Β/Σ.
- Να κατανοήσουν την έννοια και το σκοπό της οργάνωσης και τη σημασία της για την εύρυθμη λειτουργία των προσχολικών ιδρυμάτων.

2. Περιγραφή

Στοιχεία και αρχές διοίκησης. Δημοσιοϋπαλληλικό Δίκαιο Διαχείριση Προσχολικών Ιδρυμάτων. Διαστάσεις διαχείρισης. Διαπροσωπικές σχέσεις. Δυναμική ομάδας. Βρεφονηπιακά Ιδρύματα. Οργάνωση Γραφείου.

3. Βιβλιογραφία

Δίνονται σημειώσεις.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Εργασιακές Σχέσεις**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE5071
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΔΟΝΑ
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ε
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3 (2Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 4
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Απόκτηση γενικών γνώσεων για θέματα εργασιακών σχέσεων του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, απαραίτητων στην απασχόλησή τους ως Βρεφονηπιοκόμοι.

2. Περιγραφή

Βασικές έννοιες. Διαμόρφωση των σχέσεων εργασίας. Σύμβαση και σχέση εργασίας. Λειτουργία της εργασιακής σχέσης. Συμμετοχή της Γυναίκας στην εργασία. Εργατικά ατυχήματα. Κοινωνική ασφάλιση.

3. Βιβλιογραφία

- Αγαλλοπούλου Πην. *Εισαγωγή στο Εργατικό Δίκαιο*. Σάκκουλας. Αθήνα.
- Δασκαλάκης Δημ. (2000). *Προλεγόμενα για την εργασία και εργασιακές σχέσεις*. Σάκκουλας. Αθήνα.

ΣΤ' Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Αναπτυξιακή Παιδιατρική**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE6011
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (3Θ + 1Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 6
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η εξοικείωση των φοιτητών με τα φυσιολογικά βρέφη.
- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τα φυσιολογικά χαρακτηριστικά της αύξησης του σώματος και της ωρίμανσης των ανθρωπίνων λειτουργιών και να εντοπίσουν παθολογικές καταστάσεις.

2. Περιγραφή

Ενδομήτρια αύξηση. Εξωμήτρια αύξηση. Ψυχοκινητική εξέλιξη. Διαταραχές αύξησης. Διαταραχές της ανάπτυξης. Διατροφή φυσιολογικού βρέφους.

3. Βιβλιογραφία

- Βρυώνης Γ. (2004). *Παιδιατρική*. Εφύρα. Ιωάννινα.
- Lissauer (2008). *Σύγχρονη Παιδιατρική*, Τόμος Ι. Πασχαλίδης. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Διαπολιτισμική Αγωγή
ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕΣΕ6020
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές τις απαραίτητες γνώσεις, ώστε να μπορούν να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις για Αγωγή και ανάπτυξη κλίματος εμπιστοσύνης στα μικρά παιδιά των ξένων μεταναστών.
- Να είναι σε θέση, ως Βρεφονηπιοκόμοι, να βοηθήσουν τα παιδιά των ξένων μεταναστών, στην προσπάθεια ένταξης και προσαρμογής τους στην Ελληνική προσχολική πραγματικότητα.

2. Περιγραφή

Συνέπειες της οικονομικής μετανάστευσης. Παιδαγωγικές και κοινωνικοπολιτικές αναλύσεις αγωγής παιδιών με διαφορετικό πολιτισμό και γλώσσα. Κατάλληλες διδακτικές και παιδαγωγικές δραστηριότητες για δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης.

3. Βιβλιογραφία

- Πανταζής Σπ. (2006). *Διαπολιτισμική αγωγή στο νηπιαγωγείο*. Αυτοέκδοση. Αθήνα.
- Γκόβαρης Χρ. *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική*. Gutenberg. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Κουκλοθέατρο**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE6030
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να κατανοήσουν οι φοιτητές την παιδαγωγική αξία του κουκλοθέατρου. Πρακτική εφαρμογή (Δημιουργία παραστάσεων).
- Να μπορέσουν οι φοιτητές να βιώσουν και στη συνέχεια να μεταδώσουν στα μικρά παιδιά την παιδαγωγική αξία που δημιουργεί μια κουκλοθεατρική παράσταση.
- Το κουκλοθέατρο ως μέσο έκφρασης επικοινωνίας, ψυχαγωγίας και ανάπτυξης.
- Οι φοιτητές μαθαίνουν να εμπιστεύονται τη φαντασία τους, εξοικειώνονται με τις τεχνικές που εφαρμόζονται στο κουκλοθέατρο, συνεργάζονται, κατασκευάζουν κούκλες, σκηνικά, στήνουν μια ολοκληρωμένη παράσταση.

2. Περιγραφή

Το κουκλοθέατρο ως μέσο αγωγής στην προσχολική ηλικία. Βασικές τεχνικές, κατασκευή κούκλας, κείμενο, κίνηση, λόγος.

3. Βιβλιογραφία

- Μαγουλιώτης Απ. (2006-2007). *Κουκλοθέατρο Ι*. Καστανιώτης. Αθήνα,.
- Γραμματάς Θ. *Fantasyland*. Τυπωθήτω. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Ψυχοπαθολογία**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE6041
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Χρήση των αρχών των ψυχολογικών θεωριών και των ευρημάτων των ψυχολογικών ερευνών, και κατανόηση των προσαρμοστικών μεταλλαγών της συμπεριφοράς στο σύνθετο περιβάλλον (οικογενειακό και εξωοικογενειακό). Εξοικείωση των φοιτητών στην ψυχοδυναμική οργάνωση των ανθρωπίνων σχέσεων με στόχο οι μελλοντικοί παιδαγωγοί να μπορούν να αναγνωρίζουν τα συναισθήματα, και το ρόλο των μικρών παιδιών στους χώρους της ανάπτυξής τους.

2. Περιγραφή

Εισαγωγή και ιστορική ανασκόπηση. Αναπτυξιακή προσέγγιση της Εξελικτικής ψυχοπαθολογίας. Αιτιολογία διαταραχών και συμπτωμάτων από την προοπτική διαφόρων θεωρητικών μοντέλων (βιολογικό, ψυχοδυναμικό, συμπεριφορικό, γνωστικό, μοντέλο προσκόλλησης και γονεϊκών πρακτικών). Ταξινόμηση και διάγνωση των διαταραχών της βρεφικής και νηπιακής ηλικίας. Δεοντολογικά ζητήματα.

3. Βιβλιογραφία

- Κάκουρος, Ε. & Μανιαδάκη, Κ. (2002). *Ψυχοπαθολογία παιδιών και εφήβων*. Τυπωθήτω.
- Wilmshurst, L. (2011). *Εξελικτική Ψυχοπαθολογία*. Gutenberg
- Kring, A.M., Davison, G.C., Neale, J.M. & Jonshon, S.L. (2010). *Ψυχοπαθολογία*. Gutenberg
- Φιβιάζ-Ντεπερσανζ, Ε. & Κορμπόζ-Βαρνερί, Α. (2006). *Το πρωταρχικό τρίγωνο. Μια αναπτυξιακή προοπτική στο σύστημα των μητέρων, των πατέρων και των βρεφών*. Καστανιώτης.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Προσχολική Αγωγή και Η/Υ**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE6051
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να μελετήσουν οι φοιτητές προγράμματα που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, ώστε να είναι σε θέση να επιλέξουν και να χρησιμοποιήσουν με επιτυχία παρόμοια προγράμματα μέσα σε τάξη μικρών παιδιών.

2. Περιγραφή

Μελέτη προγραμμάτων που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Αναφορά σε έρευνες που αφορούν προσπάθειες εισαγωγής τέτοιων προγραμμάτων στο χώρο προσχολικής αγωγής

3. Βιβλιογραφία

- Νικολοπούλου. *Οι τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών στην προσχολική εκπαίδευση.*

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Βρεφονηπιοκομία VI**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE6061
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: ΣΤ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να μάθουν οι φοιτητές να δημιουργούν ένα ασφαλές περιβάλλον για τα παιδιά. Τι πρέπει να αποφεύγουν και ποιους κανόνες να τηρούν.

2. Περιγραφή

Πρόληψη ατυχημάτων σε χώρους που υπάρχουν βρέφη και μεγαλύτερα παιδιά. Ασφάλεια μέσα και έξω από το σπίτι. Δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος.

3. Βιβλιογραφία

- Shelton S. (2011). *Η φροντίδα του μωρού και του μικρού σας παιδιού: 0-5 ετών*. Πασχαλίδης, Αθήνα.
- Τσουμάκας Κ.. *Παιδικά Ατυχήματα*.

Έτος 4ο Ζ' Εξάμηνο

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Σύγχρονες Τάσεις Προσχολικής Αγωγής

ΚΩΔΙΚΟΣ: ΕCE7010

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα

ΤΥΠΟΣ: Μικτό

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 6 (3Θ + 3Ε)

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αναλύουν οι φοιτητές τους παράγοντες που προσδιορίζουν την προσφερόμενη στους προσχολικούς θεσμούς ποιότητα.
- Να ερμηνεύουν, με βάση τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις, τις παιδαγωγικές πρακτικές και τις καινοτομίες που εφαρμόζονται στους χώρους προσχολικής αγωγής.

2. Περιγραφή

Πρόσφατα ερευνητικά δεδομένα στην Προσχολική Αγωγή. Προσεγγίσεις σε νέες μεθόδους εργασίας στην Προσχολική Αγωγή. Σχέσεις παιδαγωγών και κοινωνικών συνεργατών. Μορφές επίλυσης συγκρούσεων. Η έννοια της διαπραγμάτευσης. Εκπαιδευτικά κινήματα και καινοτομικές εφαρμογές: η σημασία της καινοτομίας στην πρόληψη της σχολικής αποτυχίας. Προσέγγιση της αμφίδρομης σχέσης: οικογένεια – παιδί – χώρος προσχολικής αγωγής.

3. Βιβλιογραφία

- Λαλούμη-Βιδάλη Ε. (2007). *Ανθρώπινες σχέσεις και επικοινωνία στην Προσχολική εκπαίδευση*. Σύγχρονες εκδόσεις. Θεσσαλονίκη.
- Ντολιοπούλου Ε. (2006). *Σύγχρονες Τάσεις Προσχολικής Αγωγής*. Τυπωθήτω. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Συμβουλευτική Ψυχολογία

ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE7020

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα

ΤΥΠΟΣ: Μικτό

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 7

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Κατανόηση της διαλεκτικής Συμβουλευτικής Ψυχικής Υγείας με γονείς βρεφών και νηπίων και συναδέλφους του εργασιακού χώρου
- Εμπέδωση των μεθόδων παρέμβασης που χρησιμοποιούνται από επαγγελματίες (π.χ. επιβοηθητικές συνεντεύξεις, παρεμβατικά προγράμματα προσκόλλησης, συστημικά μοντέλα)
- Εμπέδωση των τύπων γονεϊκής άσκησης εξουσίας
- Ανάλυση και εκτίμηση της πρακτικής εφαρμογής των επιμέρους δεξιοτήτων της συμβουλευτικής διαδικασίας

2. Περιγραφή

Η συμβουλευτική σχέση. Ευαισθητοποίηση στο σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η συμβουλευτική ψυχολογία στο χώρο της παιδείας. Συστημική συμβουλευτική. Τριγωνικά οικογενειακά πλαίσια. Πρόληψη και πρώιμα συμβουλευτικά παρεμβατικά προγράμματα στην ψυχοκοινωνική υγεία βρέφους-νηπίου. Χαρακτηριστικά αποτελεσματικής συμβουλευτικής και επιλογή κατάλληλων δραστηριοτήτων. Δεοντολογικά και νομικά ζητήματα

3. Βιβλιογραφία

- Brown, D., Pryzwansky, W.B. & Schulte, A.C. (2001). *Ψυχολογική Διαλεκτική Συμβουλευτική. Εισαγωγή στη θεωρία και στην πράξη*. Δαρδανός.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Θεατρικό Παιχνίδι**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE7030
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητας
ΤΥΠΟΣ: Μικτό
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 5 (2Θ + 3Ε)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές βασικές γνώσεις και δεξιότητες στην αγωγή του παιχνιδιού και του θεάτρου, ώστε να μπορούν να εφαρμόσουν οι ίδιοι στον Β/Σ παιδαγωγικά και θεατρικά παιχνίδια.

2. Περιγραφή

Βασικές αρχές επικοινωνίας και φωνητικής, ασκήσεις σωματικής έκφρασης, εκμάθηση θεατρικής τέχνης. Να αυτοσχεδιάζουν και να οργανώνουν παιχνίδια, να εφαρμόζουν υπάρχοντα παιχνίδια, να δημιουργούν μόνοι τους θεατρικά παιχνίδια σε μαθήματα που έχουν σχέση μεταξύ τους ή και σε άλλα μαθήματα, να μπορούν να συνθέσουν θεατρικά παιχνίδια στα πλαίσια θεατρικών παραστάσεων και να τα παρουσιάζουν.

1. Βιβλιογραφία

- Κουρετζής Λ. (1991). *Το θεατρικό παιχνίδι*. Καστανιώτης. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Περιβαλλοντική Αγωγή**

ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE7041

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής

ΤΥΠΟΣ: Θεωρία

ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 3

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5,5

ΕΠΙΠΕΔΟ: Υποχρεωτικό

ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να αποκτήσουν οι φοιτητές στοιχειώδεις γνώσεις οικολογικών καταστάσεων και τρόπων ατομικής δράσης, ώστε να είναι σε θέση να δείχνουν στα μικρά παιδιά πώς μπορεί κανείς με δική του πρωτοβουλία να αντιμετωπίσει μολυσμένη ή μη μολυσμένη φύση.

2. Περιγραφή

Βάσεις στην παιδαγωγική, στο δίκαιο και στην οικονομία: περιβαλλοντική διαπαιδαγώγηση, δίκαιο και πολιτική του περιβάλλοντος. Ενέργεια – οικολογία και ράδιο – οικολογία. Διεπιστημονική ανάλυση επίκαιρων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

3. Βιβλιογραφία

- Τσέκος Χρ., Μαθθόπουλος Δ. (2011). *Αρχές Περιβαλλοντικών Επιστημών*. University Studio Press.
- Μιχαλοπούλου Κ., Χιωτάκη Ε. (2001). *Δραστηριότητες για την ανακάλυψη και κατανόηση του περιβάλλοντος στην Προσχολική Ηλικία*. Καστανιώτης. Αθήνα.

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Παιδαγωγικό Υλικό**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE7051
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικής Υποδομής
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Να γνωρίσουν οι φοιτητές τις κατηγορίες του παιδαγωγικού υλικού και την αντίστοιχη χρήση σε διάφορες δραστηριότητες.

2. Περιγραφή

Βιβλία, παιχνίδια ρυθμικής σχημάτων, Υλικό κατασκευών, γλωσσικής ανάπτυξης, χρωμάτων, μουσικών οργάνων, παρατηρητικότητας, κοινωνικοποίησης, μύησης, λεπτής κινητικότητας, ακοής, μάθησης χρόνου, συνειρμού, συγκριτικής συμμετρίας, αφής, βάρους φυσικών φαινομένων, κ.λ.π.

3. Βιβλιογραφία

- Τσολάκη Κ. (Δραστηριότητες και μαθηματικά). *Παιδαγωγικό υλικό για παιδιά προσχολικής και πρωτοσχολικής ηλικίας.*

ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: **Ειδική Αγωγή**
ΚΩΔΙΚΟΣ: ECE7061
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: Ειδικότητα
ΤΥΠΟΣ: Θεωρία
ΤΥΠΙΚΟ ΕΞΑΜΗΝΟ: Ζ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 4 (2Θ + 2Α.Π)
ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ: 5
ΕΠΙΠΕΔΟ: Επιλογής Υποχρεωτικό
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ:

1. Στόχοι και Σκοποί του μαθήματος

- Η κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, καθώς και η αποσαφήνιση των διαφοροποιήσεων ανάμεσα σε αποκλίσεις, όπως η νοητική καθυστέρηση, ο αυτισμός και η ψυχική ασθένεια. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πρόληψη των δυσλειτουργιών που παρουσιάζονται αναλυτικά, καθώς και στα προγράμματα αγωγής για τα άτομα αυτά, τους στόχους της αγωγής τους, τις εκπαιδευτικές μονάδες στις οποίες θα πρέπει να παραπέμπονται και τις αρχές οργάνωσης των ειδικών σχολείων.
- Δίνεται έμφαση στο ρόλο των παιδαγωγών κάθε βαθμίδας στην έγκαιρη διάγνωση, σε συνεργασία με τους γονείς και τη σωστή αντιμετώπιση του παιδιού από τη στιγμή που θα εκδηλωθεί η δυσλειτουργία.

2. Περιγραφή

Αποσαφήνιση όρων, ειδική αγωγή και αναφορά στις κατηγορίες ειδικών ατόμων. Αναλυτική παρουσίαση των κατηγοριών, της συχνότητας, της αιτιολογίας, της πρόληψης, καθώς και των προγραμμάτων ειδικής αγωγής για τα άτομα που πάσχουν από νοητική καθυστέρηση, για τα άτομα που έχουν κινητικές δυσλειτουργίες, όπως είναι τα άτομα που πάσχουν από εγκεφαλική παράλυση και τέλος, για τα άτομα που παρουσιάζουν αισθητηριακές δυσλειτουργίες, όπως η τύφλωση και η κώφωση.

3. Βιβλιογραφία

- Αγγελοπούλου-Σακαντάμη. *Ειδική Αγωγή*. Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Θεσσαλονίκη.
- Δράκος Γ. *Σύγχρονα θέματα της Ειδικής Παιδαγωγικής: προβληματισμοί-αναζητήσεις-προοπτικές*.